

پژوهش‌ها در کلیات

■ حامد علیپور حافظی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان

■ سهیل، احمد. نظام مطلوب مطبوعاتی از دیدگاه روزنامه نگاران بنگلادشی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی بورجردی علوی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۷

هدف تحقیق بررسی نظام مطلوب مطبوعاتی از دیدگاه روزنامه نگاران بنگلادشی است. روش تحقیق پژوهش حاضر نیز روش کیو می‌باشد. یافته‌های تحقیق حاضر بر گرایش روزنامه نگاران بنگلادش به نظام‌های مسئولیت اجتماعی و آزادی گرا و توسعه‌ای تأکید دارد. بدین ترتیب می‌توان گفت که روزنامه نگاران بنگلادشی با نظام آرامنه اداره مطبوعات به کلی مخالفند و در مجموع نظام مسئولیت اجتماعی را بر سایر نظام‌های اداره مطبوعات ترجیح می‌دهند.

روستاآزاد، لیلا. ارزیابی برون‌داد علمی استادان و دانشیاران دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران از طریق اندازه‌گیری شاخص هرش. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدرضا علی‌بیگ، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۸.

پایه بالاتر از استادان و دانشیاران علوم بالینی است. حدود یک سوم از زنان دارای شاخص هرش ۲ هستند، هیچ یک از آنان شاخص هرش بیشتر از ۶ نداشته‌اند و شاخص هرش بیش از ۱۰ همگی به مردان تعلق دارد. بالاترین شاخص هرش به دست آمده متعلق به احد جعفری قدس از استادان نفرولوژی (شاخص هیرش برابر با ۱۶) است و همچنین عبدالعزیز رستگار لاری استاد میکروبی شناسی (شاخص هرش برابر با ۱۳) در رتبه بعد قرار داشت. ۱۷ نفر از جامعه مورد پژوهش نیز شاخص هرش صفر کسب نمودند. استادان و دانشیاران دانشکده علوم پزشکی از نظر شاخص هرش کسب شده با توجه به تعریف شاخص و پژوهش‌های بین‌المللی شاخص هرش در حوزه پزشکی (علوم بالینی) و زیست/پزشکی (علوم پایه) در سطح بسیار ضعیف و اکثر آنان حتی تعداد کل مقالات و تعداد کل استناداتشان نیز در سطح پایینی قرار دارند. بدیهی است که همین عوامل در ادامه باعث پایین بودن شاخص هرش کسب شده توسط آنان شده است. به نظر می‌رسد شاخص هرش حتی در زمینه‌های موضوعی مشابه نیز تحت تأثیر مولفه‌هایی همانند کشور محل سکونت؛ امکانات موجود، بودجه تحقیقاتی، تعداد محققان شاغل و زبان است و علاوه بر الگوی استنادی-انتشاراتی که بر روی تمامی شاخص‌های علم سنجی تأثیرگذار است، قابلیت رویت بین‌المللی (میزان دسترس‌پذیری مقالات) بر شاخص هرش کسب شده مؤثر است.

یکی از جدیدترین روش‌های ارزیابی برون‌داد علمی محققین و مراکز تحقیقاتی استفاده از شاخص هرش می‌باشد. از مهمترین مزایای این شاخص نسبت به دیگر شاخص‌های علم‌سنجی سنجش همزمان کمیت و کیفیت برون‌دادهای علمی می‌باشد. در این پژوهش میزان شاخص ذکر شده برای دانشیاران و استادان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران محاسبه و مورد بررسی قرار گرفت. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جامعه مورد پژوهش شامل ۱۰۱ نفر استادان و دانشیاران دانشکده پزشکی است. بر طبق فرمول هرش، داده‌های اصلی پژوهش شامل تعداد مقالات و تعداد استنادات به هر مقاله است که از طریق جستجو در نمایه‌های استنادی تحت وب، Web Of Science، Scopus و Google Scholar جمع‌آوری شدند. بدیهی است که از داده‌های بازبایی شده از هر کدام از پایگاه‌ها شاخص هرش مجزا محاسبه شد. سپس با تلفیق داده‌های اصلی بدست آمده از این ۳ پایگاه مقدار دقیق شاخص هرش محاسبه گردید. برای آنالیز مقایسه‌ای شاخص هرش به دست آمده از هر نمایه‌نامه استنادی و نیز به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده شد. متوسط شاخص هرش برای کل جامعه مورد بررسی ۲/۷۶ به دست آمده که شاخص هرش استادان به طور کلی بالاتر از دانشیاران است. همچنین شاخص هرش استادان و دانشیاران علوم

■ جمالی، حمیده. بررسی ویژگی‌های روزنامه نگاری تخصصی کودک و نوجوان؛ از دیدگاه متخصصان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی خانیکی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۷.

هدف تحقیق حاضر بررسی ویژگی‌های روزنامه نگاری تخصصی کودک و نوجوان است. جامعه آماری پژوهش حاضر را روزنامه نگاران و متخصصان ادبیات کودک و نوجوان تشکیل می‌دهد. یافته‌های پژوهش حاضر نشانگر این است که پاسخ‌گویان به میان رشته‌ای بودن مقوله روزنامه نگاری تخصصی کودک و نوجوان اذعان داشتند. این موضوع هم در وجود نداشتن تفاوت‌های ریشه‌ای میان پاسخ‌های متخصصان ادبیات کودک و نوجوان و روزنامه نگاران این حوزه نمود داشت و هم در بیشترین نمره‌های توافقی که به گویه‌های مربوط به میان رشته‌ای بودن این مقوله مربوط بود.

■ علیپور حافظی، مهدی. بررسی نحوه مبادله اطلاعات بین سیستم‌های اطلاعاتی کتابخانه‌های دیجیتال در ایران و ارائه الگوی پیشنهادی. پایان‌نامه دکتری، به راهنمایی دکتر عباس حری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، سال ۱۳۸۸

این پژوهش با هدف تعیین نحوه تعامل بین سیستم‌های اطلاعاتی کتابخانه‌های دیجیتال در ایران و ارائه الگوی پیشنهادی برای انجام بهینه آن شکل گرفت. طبیعی است در این راستا اهداف فرعی‌تری نیز نظیر شناسایی فرمت و ساختار ذخیره اطلاعات در کتابخانه‌های دیجیتال ایران، شناسایی فرمت و ساختار خروجی سیستم‌های اطلاعاتی کتابخانه‌های دیجیتال ایران، شناسایی نحوه مبادله اطلاعات کتابشناختی و محتوا میان سیستم‌های اطلاعاتی

کتابخانه‌های دیجیتال مورد بررسی و در نهایت ارائه الگوی پیشنهادی مبادله اطلاعات بین سیستم‌های اطلاعاتی کتابخانه‌های دیجیتال مورد بررسی قابل حصول بود.

مطالعات انجام گرفته جهت شناسایی کتابخانه‌های دیجیتال ایران مشخص کرد که در حال حاضر ۱۱ سیستم اطلاعاتی در ۳۳ کتابخانه دیجیتال ایران مورد استفاده قرار می‌گیرند. از این رو، ۱۱ کتابخانه دیجیتال که هر کدام یکی از سیستم‌های اطلاعاتی مذکور را مورد استفاده قرار می‌دهند به‌عنوان جامعه مطالعاتی پژوهش حاضر انتخاب شدند. جهت بررسی جامعه مطالعاتی مذکور از دو روش عمده در مقاطع مختلف پژوهش استفاده شد: روش پیمایش تحلیلی و توصیفی جهت بررسی وضعیت موجود سیستم‌های اطلاعاتی کتابخانه‌های دیجیتال ایران مورد استفاده قرار گرفت؛ روش تحلیل سیستم نیز جهت تحلیل یافته‌ها و تهیه الگوی مناسب پیشنهادی برای مبادله اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت. در این راستا، برای بررسی جامعه مورد مطالعه از نظر مبادله اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته با ۴۵ پرسش استفاده شد. جهت کسب اطمینان از پاسخ‌های دریافتی از کتابخانه‌های دیجیتال مورد بررسی، پژوهشگر اقدام به مشاهده قابلیت‌های مورد مطالعه در نرم‌افزارها کرد.

یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از این است که کتاب با حدود ۹۱ درصد، پایان‌نامه با حدود ۶۴ درصد و نشریات با حدود ۵۵ درصد از جمله منابع اطلاعاتی با اولویت بالا جهت ارائه به کاربران در کتابخانه‌های دیجیتال مورد بررسی هستند. در این راستا، فرمت پی.دی.اف. از جمله پر استفاده‌ترین فرمت‌های مورد استفاده برای فایل‌های متنی هستند. جهت توصیف منابع از ابرداده توصیفی با استفاده از قالب مارک با نسخه‌های متفاوت نظیر یونی‌مارک، مارک ۲۱ و مارک ایران، به‌عنوان فرمت خروجی استفاده می‌کنند. در حدود ۸۲ درصد جامعه مورد مطالعه از ایکس.ام.ال. به‌عنوان استاندارد در لایه زمینه در خروجی‌های ابرداده استفاده می‌شود. متأسفانه هیچ‌یک از کتابخانه‌های مورد بررسی شمای خروجی ابرداده خود را ارائه نمی‌کنند و حدود ۶۴ درصد از آنها تغییراتی در فرمت‌های خروجی استاندارد خود داده‌اند. از طرفی نیز ارتباطی بین خروجی ابرداده و محتوا در حدود ۶۴ درصد جامعه مورد مطالعه وجود ندارد. امکان مبادله اطلاعات نیز تنها در حدود ۲۷ درصد جامعه مورد مطالعه با استفاده از تفاهم‌نامه Z۳۹.۵۰ فراهم شده است. با توجه به نگرش سنجی که از مسئولان کتابخانه‌های دیجیتال صورت گرفت، مشخص شد که حدود ۸۲ درصد از آنها مدل مجتمع را مدلی مناسب برای مبادله اطلاعات می‌دانند. چالش‌هایی نظیر نبود زیرساخت فرهنگی با ۱۰۰ درصد، نبود راهکار و مدلی مناسب، با حدود ۸۲ درصد و نبود مرکز کنترل و هدایت، با حدود ۶۴ درصد در حد زیاد و بسیار زیاد، از جمله موانع موجود بر سر راه ارائه مبادله اطلاعات بین کتابخانه‌های دیجیتال ایران از منظر مسئولان کتابخانه‌های دیجیتال هستند.

استفاده از مدل مجتمع، تفاهم‌نامه او.ای.آی. پی.ام.اچ، ابرداده ساختاری و مدیریتی متناسب با ابرداده توصیفی مدز، و ایکس.ام.ال. به عنوان فرمت مورد استفاده در لایه زمینه، و ایجاد ارتباط ابرداده با محتوا به صورت درونه‌ای و ارائه محتوا پس از شناسایی کاربر، الگوی پیشنهادی است که با استفاده از یافته‌ها و استنتاج از مطالعات انجام گرفته در پژوهش حاضر ارائه شده است.

■ یاراحمدی، افسانه. بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد. پایان نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی سید علی اکبر فامیل روحانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، سال ۱۳۸۸.

این پژوهش به منظور بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد انجام شده است. روش پژوهش حاضر توصیفی بوده و با استفاده از روش پیمایشی انجام گرفته است. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه است. تجزیه و تحلیل داده ها با روشهای آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار آماري (spss.۱۴) انجام شد. نتایج پژوهش نشان می دهد افراد جامعه مورد پژوهش (۶۶/۷ درصد) مردان و (۳۳/۳ درصد) زنان تشکیل می دهند. و در گروه سنی ۳۵-۵۰ سال دارای بیشترین فراوانی (۵۷/۱ درصد) می باشند. در هر رده سابقه، تقریباً تعداد افراد برابر هستند ولی با کمی تفاوت بیشتر آنها (۲۶/۵ درصد) دارای سابقه کاری ۶ تا ۱۰ سال می باشند. مرتبه علمی اکثر آنها (۸۳/۷ درصد) مربی می باشد. ۸۶ درصد از جامعه مورد مطالعه کمتر از ۵۰ درصد از وقت خود را صرف دستیابی به اطلاعات می کنند، (۸۴ درصد) از آنها کمتر از ۲۰ ساعت در هفته مطالعه تخصصی و (۹۰ درصد) آنها به همین مقدار مطالعه غیرتخصصی دارند. افزایش کیفیت تدریس هدف و انگیزه اصلی آنها از جستجوی اطلاعات به ترتیب افزایش کیفیت تدریس (۲۵/۳ درصد) و به روز کردن اطلاعات (۲۱/۵ درصد) می باشد. از میان انواع اطلاعات، استفاده از اینترنت با (۳۴/۳ درصد)، نشریات با (۲۳/۱ درصد) در اولویت قرار دارند. مهم ترین منابع اطلاعاتی نخست کتاب و نشریات داخلی (هر کدام ۱۴/۴ درصد)، دوم نشریات خارجی (۱۳/۸ درصد)، سوم شبکه های اطلاع رسانی (۱۲/۸ درصد) است. مهم ترین مجرای دستیابی به منابع اطلاعاتی کتابخانه، رایانه (۳۶/۵ درصد) است. شبکه های اطلاعاتی داخلی (۱۵/۱ درصد) و شبکه های اطلاعاتی خارجی (۱۴/۶ درصد) از مهم ترین کانالها یا امکانات دستیابی به اطلاعات می باشند. نتایج پژوهش نشان می دهد که (۵۲/۲ درصد) از جامعه مورد پژوهش از زبان انگلیسی و (۴۶/۳ درصد) از زبان فارسی، برای دستیابی به اطلاعات استفاده می کنند. برای (۶۰ درصد) از آنان اهمیت کتابخانه در دستیابی به اطلاعات بیش از زیاد ارزیابی شده است. بیشتر افراد جامعه مورد پژوهش (۹۰ درصد) برای رفع نیازهای اطلاعاتی خود

از کتابخانه دیجیتال استفاده می کنند. (۶۸ درصد) از منابع اطلاعاتی رشته تخصصی خود شناخت کامل دارند. کافی بودن منابع در رفع نیازها را (۴۶ درصد) در حد متوسط، (۴۰ درصد) در حد زیاد و خیلی زیاد ارزیابی نموده اند. نیاز جامعه مورد مطالعه به تجهیزات نوین اطلاع رسانی (۸۸ درصد) زیاد و خیلی زیاد می باشد. مهم ترین مشکلات در دسترسی به اطلاعات به ترتیب اولویت، عدم وقت کافی (۲۰/۳ درصد)، کمبود

نشریات خارجی (۱۴/۳)، فاصله زیاد (۱۱/۳) می باشد. بر اساس یافته های تحقیق لازم است ضمن توسعه امکانات دسترسی به هنگام به اطلاعات چاپی و الکترونیکی در داخل و خارج کشور با برگزاری دوره های آموزشی کوتاه مدت برای اساتید به افزایش تسلط آنان بر روشهای دستیابی و جستجوی اطلاعات کمک کرد. هم چنین لازم است با اتخاذ تدابیر مدیریتی از قبیل آموزش کارکنان برای به روز کردن اطلاعات آنان در خصوص امکانات نوین خدماتی و نیز مجموعه سازی متناسب با نیازهای اطلاعاتی کاربران در کتابخانه ها زمینه های بهره وری هرچه بیشتر فراهم شود.

■ اسفندیاری مقدم، علیرضا. ارزیابی کیفیت خدمات کتابخانه های واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی تهران از طریق مدل تحلیل شکاف. پایان نامه دکتری، به راهنمایی دکتر فهیمه باباهوانچی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، سال ۱۳۸۸

این پژوهش با هدف سنجش کیفیت خدمات کتابخانه های دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران و بر اساس رویکرد تحلیل شکاف، انجام شده است. جامعه آماری این پیمایش کاربردی را کاربران بالفعل کتابخانه های واحد علوم و تحقیقات تشکیل می دهد که با استفاده از روش "نمونه گیری تصادفی طبقه ای غیر درصدی"، حجم نمونه بدست آمده معادل با ۵۶۶ است. ابزار مورد استفاده جهت گردآوری داده ها، پرسشنامه محقق ساخته ای است که در آن، خدمات کتابخانه در قالب پنج مؤلفه اصلی کیفیت یعنی "محیط، تجهیزات و تسهیلات فیزیکی"، "خدمات عمومی"، "رسانه های غیر کتابی"، "کارمندان" و "سواد اطلاعاتی"، مقوله بندی شده اند. یافته ها نشان داد که "نظر به متوسط بودن کیفیت فعلی خدمات کتابخانه های دانشگاه علوم و تحقیقات که معادل با ۲/۹۶۳۵ و نزدیک به ۵۰٪ است"، این کتابخانه ها، روی هم رفته، از عملکرد و موفقیت متوسطی برخوردار بوده اند. همچنین، نتایج پژوهش نشان داد که از دیدگاه کاربران، خدمات «اوقات فعالیت کتابخانه ها»، «کارمندان» و «امانت» به ترتیب در زمره مهمترین خدمات قرار دارند. نیز، مشخص شد که حوزه های با عملکرد بهتر از دیدگاه کاربران، به ترتیب عبارتند از: کارمندان، سواد اطلاعاتی و "محیط، تجهیزات و تسهیلات فیزیکی". در این میان، حوزه «رسانه های غیر کتابی» نسبت به سایر حوزه ها از عملکرد ضعیفتری برخوردار بوده است. از سوی دیگر، نتایج آزمون فرضیه های اول تا پنجم پژوهش نشان داد که از دیدگاه کاربران، بین درجه اهمیت پنج مؤلفه کیفیت و سطح عملکرد آنها تفاوت معنی داری وجود دارد. افزون بر آن، ضمن تایید این فرضیه که «بین کیفیت خدمات کتابخانه های مورد پژوهش، تفاوت معنی داری وجود دارد»، مشخص شد که کتابخانه های دانشکده الهیات با میانگین ۲/۲۶۳۹ و دانشکده مهندسی پزشکی با میانگین ۲/۴۵۰۷، ضعیف ترین خدمات را از لحاظ کیفیت ارائه داده اند.

■ میری، الهام. بررسی سواد اطلاعاتی دانشجویان سال

آخر کارشناسی دانشگاه علم و صنعت ایران - واحد اراک در محیط دیجیتال. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی فرشته سپهر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، سال ۱۳۸۸.

سوم) به ترتیب از نظر میزان رعایت عوامل در صدر قرار دارند. در پایان فرضیه‌های مدنظر پژوهش به اثبات رسید.

■ فدائی، اشرف. بررسی دیدگاه‌های مدیران و کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه علامه طباطبائی در مورد ایجاد کتابخانه دیجیتال. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی جلالی دیزجی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۷.

هدف از پژوهش حاضر بررسی دیدگاه‌های مدیران و کتابداران کتابخانه‌های دانشگاه علامه طباطبائی در مورد ایجاد کتابخانه دیجیتال بود. روش پژوهش پیمایشی و گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از نرم افزار SPSS استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که مدیران و کتابداران کتابخانه‌های علامه طباطبائی شناخت و آگاهی خوبی نسبت به کتابخانه دیجیتال دارند و نظرشان نسبت به دیجیتالی کردن منابع کتابخانه‌ها مثبت است. افزون بر این بیش از ۵۰ درصد مدیران و کتابداران عدم آگاهی مدیران، فقدان نیروی انسانی متخصص کتابدار، عدم آگاهی کامل کتابداران با دانش کتابداری و زبان‌های خارجی، فقدان نیروی انسانی علوم رایانه‌ای و جایگاه نامناسب کتابخانه در تشکیلات اداری، عدم وضوح قوانین مربوط به حق مولف، نبود تجهیزات لازم، فقدان امکانات مالی و فقدان زیرساخت مخابراتی را در حد زیادی از موانع ایجاد کتابخانه دیجیتالی می‌دانند. امکانات مخابراتی دانشگاه نیز از دیدگاه مدیران فناوری اطلاعات در حد متوسط ارزیابی شده است.

■ مؤمن زاده، نازنین. بررسی نقش کتابداران بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تبریز در عملکرد مبتنی بر شواهد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی فریدون آزاده تفرشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، سال ۱۳۸۸.

کتابدار بالینی به عنوان ابزاری برای پزشکی مبتنی بر شواهد خدماتی است که تلاش دارد منابع معتبر و روزآمد پزشکی را سریع‌تر و آسان‌تر با استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی مبتنی بر شواهد در اختیار متخصصان بهداشتی قرار دهد. منظور از کتابداری بالینی فرایندی است که در آن کتابدار بیمارستانی با حضور در بخش‌های بیمارستان به طور مستقیم نیازهای اطلاعاتی پزشکان دریافت کرده و با جستجوی دقیق و مناسب مباحث را در اسرع وقت در اختیار آنها قرار می‌دهد. در این پژوهش به بررسی نقش کتابخانه و کتابدار، آگاهی پزشکان و کتابداران از پزشکی مبتنی بر شواهد و موانع پیش روی پرداخته است. روش این پژوهش پیمایشی و بدون فرضیه می‌باشد. جامعه پژوهش کتابداران بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی تبریز و پزشکان که عضو هیأت علمی بیمارستان هستند می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از دو پرسشنامه مجزا استفاده گردید و داده‌ها در نرم افزار Excel و SPSS ۱۶ تجزیه و تحلیل شده است. نتایج بررسی نشان می‌دهد ۷۷٪ پزشکان و ۸۴٪ کتابداران از کاربرد پزشکی مبتنی بر شواهد که لازمه اجرای برنامه می‌باشد آگاهی دارند و ۸۶٪ کتابداران با اجرای این خدمات در کتابخانه موافقت می‌کنند. از لحاظ امکانات و نیروی انسانی کتابخانه بیمارستان مدنی، امام رضا(ع)، کودکان از شرایط مناسب برخوردار بودند.

هدف تحقیق بررسی سواد اطلاعاتی دانشجویان سال آخر کارشناسی دانشگاه علم و صنعت ایران - واحد اراک (سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷) در محیط دیجیتال است. سنجش میزان مهارت‌های پیش زمینه سواد اطلاعاتی مانند مهارت تفکر انتقادی و تسلط به زبان انگلیسی، همچنین تعیین عوامل موثر در کسب مهارت‌های سواد اطلاعاتی و نیز سنجش میزان درک دانشجویان از اهمیت اطلاعات و تکنولوژی‌های اطلاعاتی در زندگی روزمره، از دیگر اهداف این پژوهش است. روش پژوهش پیمایشی است و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه می‌باشد. جامعه پژوهش ۲۱۳ نفر دانشجویان سال آخر کارشناسی مهندسی عمران، معدن، برق، تاسیسات و ساخت و تولید بوده اند که ۸۳ درصد آنان به پرسشنامه تحقیق پاسخ دادند. مبنای آزمون سواد اطلاعاتی و طراحی پرسشنامه در این تحقیق، استانداردهای ACRL، ISTE، NYLA و معیار آزمون سواد اطلاعاتی ETS می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش‌های آمار توصیفی و استنباطی همچون فراوانی، درصد، واریانس، و با کمک نرم افزار SPSS انجام گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بر خلاف فرضیه اول پژوهش مبنی بر پایین بودن سطح سواد اطلاعاتی دانشجویان در محیط دیجیتال، سواد مذکور در سطح متوسطی قرار دارد. فرضیه‌های دیگر پژوهش مبنی بر هم سطحی سواد اطلاعاتی دانشجویان رشته‌های مختلف تحصیلی، روزانه و شبانه و دختر و پسر تایید شده اند. همچنین بهره‌مندی متوسط دانشجویان از مهارت‌های پیش زمینه سواد اطلاعاتی، درک بالای آنان از اهمیت اطلاعات و تکنولوژی‌های اطلاعاتی، و یادگیری غیررسمی برخی مهارت‌ها از طریق اساتید و دوستان، از دیگر یافته‌های تحقیق می‌باشند.

■ علی‌پور، امید. بررسی وضعیت صفحات خانگی کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در مراکز استان‌ها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی سعید غفاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، سال ۱۳۸۸.

پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت صفحات وب کتابخانه‌های مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در مراکز استان‌ها با استفاده از روش پیمایشی و از نوع توصیفی صورت گرفته است. در این پژوهش، ابتدا گزینه‌هایی در سه دسته معیارهای کلی محتوای صفحه اصلی، جستجو و تحقیق، امکانات کاربران شامل ۳۳ گزینه تدوین گردید و سپس صفحات وب کتابخانه‌ها بازایی شده و بر اساس این گزینه‌ها مورد مطالعه قرار گرفت. در مجموع یافته‌های پژوهش نشان داده است که از مجموع ۳۳ دانشگاه تعداد ۱۱ دانشگاه دارای صفحه‌ی وب کتابخانه هستند و ۳۳٫۶۰ درصد عوامل اطلاعاتی مورد بررسی توسط جامعه‌ی پژوهش رعایت شده است. کتابخانه‌های دانشگاه آزاد اسلامی کرمانشاه (حایز رتبه اول)، دانشگاه آزاد اسلامی رشت (حایز رتبه دوم) و دانشگاه‌های آزاد اسلامی تبریز و زنجان (حایز رتبه